

Проблеми формування та практичного застосування окремих дефініцій у галузі національної безпеки

Problems of formation and practical application of certain definitions in the field of national security

Василь Гулай

Corresponding author: доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної інформації, e-mail: vasyi.v.hulai@lpnu.ua, ORCID: 0000-0002-7609-7967

Володимир Сенік

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри обчислювальної математики та програмування, доцент кафедри міжнародної інформації, e-mail: v.v.senyk@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0428-6443

Ксенія Базиліук

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної інформації, e-mail: kseniia.f.bazyliuk@lpnu.ua, ORCID: 0000-0002-6189-8446

Vasyl Hulai

Corresponding author: Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of International Information, e-mail: vasyi.v.hulai@lpnu.ua, ORCID: 0000-0002-7609-7967

Volodymyr Senyk

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Computational Mathematics and Programming, Associate Professor of the Departments of International Information, e-mail: v.v.senyk@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0428-6443

Kseniia Bazyliuk

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Information, e-mail: kseniia.f.bazyliuk@lpnu.ua, ORCID: 0000-0002-6189-8446

Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

Received: January 09, 2025 | Revised: February 19, 2025 | Accepted: February 28, 2025

DOI: 10.33445/sds.2025.15.1.2

Мета роботи: Встановлення факторів, що впливають на формування дефініцій "інформаційна безпека", "інформаційні ресурси", визначення передумов для їх однозначного трактування та застосування під час розроблення (удосконалення) нормативно-правових актів у галузі національної безпеки.

Метод дослідження: Філософські (герменевтичний, феноменологічний, синергетичний); загальнонаукові (індуктивний, дедуктивний, порівняння, аналіз, синтез, узагальнення); спеціальний (формально-юридичний), конкретно-науковий (бібліометричний).

Результати дослідження: Відсутність однозначного, законодавчо закріпленого поняття "інформаційна безпека" створює труднощі під час формулювання та реалізації завдань у галузі національної безпеки. Причиною цього є багатфакторність в означенні вказаної дефініції та постійна зміна соціально-політичних умов. Для вирішення цієї проблеми запропоновано сформулювати та законодавчо закріпити дефініцію "інформаційна безпека", впровадивши, зокрема, до її формулювання менш ширше поняття.

Теоретична цінність дослідження: Встановлено фактори, які впливають на формулювання дефініцій "інформаційна безпека" та "інформаційні ресурси" з огляду забезпечення національної безпеки України; означено шляхи для їх удосконалення.

Практична цінність дослідження: Закладено засади для наукового супроводу процесу розроблення та удосконалення дефініцій у галузі інформаційної безпеки.

Цінність дослідження: Визначення єдиних підходів до формулювання та трактування дефініцій "інформаційна безпека", "інформаційні ресурси" дозволить забезпечити однозначне формулювання та розуміння завдань інформаційної безпеки України як складової національної безпеки, створить основу для їх успішної реалізації.

Тип статті: теоретична.

Purpose: Establishing the factors affecting the formation of the definitions of "information security", "information resources", determining the prerequisites for their unambiguous interpretation and application during the development (improvement) of normative legal acts in the field of national security.

Method: Philosophical (hermeneutic, phenomenological, synergistic); general scientific (inductive, deductive, comparison, analysis, synthesis, generalization); special (formal-legal), specific-scientific (bibliometric).

Findings: The lack of a clear, legally established concept of "information security" creates difficulties when formulating and implementing tasks in the field of national security. The reason for this is the multifactorial meaning of the specified definition and the constant change of socio-political conditions. To solve this problem, it is proposed to formulate and legislate the definition of "information security", introducing fewer broad concepts to its formulation.

Theoretical implications: The factors that influence the formulation of the definitions of "information security" and "information resources" from the perspective of ensuring the national security of Ukraine have been established; the ways for their improvement are defined.

Practical implications: The foundations have been laid for scientific support of the process of development and improvement of definitions in the field of information security.

Value: The determination of uniform approaches to the formulation and interpretation of the definitions of "information security", "information resources" will allow for an unambiguous formulation and understanding of the tasks of information security of Ukraine as a component of national security, will create a basis for their successful implementation.

Papertype: theoretical.

Ключові слова: формулювання понять (дефініцій), національна безпека, інформаційна безпека, інформаційні ресурси, нормативно-правове регулювання у галузі національної безпеки.

Key words: formulation of concepts (definitions), national security, information security, information resources, regulatory and legal regulation in the field of national security.

Вступ

Теоретична та практична спрямованість дослідження окремих аспектів інформаційної безпеки, як складової національної безпеки, не може викликати жодних сумнівів, особливо у часі воєнної протидії країні-агресору, яка продовжується на Сході України. Сьогодні є потреба не лише зміцнювати збройні сили, а й проводити потужну інформаційну діяльність, суть якої полягає як у протидії інформаційній пропаганді країни-агресора, так і у захисті приватних і державних (воєнних) інформаційних ресурсів. Практика показує, що здійснювати таку діяльність у нинішніх умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій стає усе складніше. Ще донедавна діючі державні програми, системи захисту інформаційних ресурсів (у нормативно-правовому та технічному аспектах), вважалися ефективними (хоч і не відповідали міжнародним стандартам (Сеник, 2021)). Нині ж вони стали застарілими й потребують не лише оновлення, а, інколи, і повної заміни. Через те, подальше формування концептуальних аспектів щодо нормативно-правового регулювання у галузі інформаційної безпеки, як складової національної безпеки, є одним із першочергових завдань сучасної науки.

Теоретичні основи дослідження

Сучасний стан розвитку суспільства демонструє зростаючу роль інформаційної безпеки як складової національної безпеки України. Цьому, безперечно, сприяли швидкі та вагомі досягнення у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Ці досягнення, зрештою, призвели до виникнення широкого спектру проблем, викликів і загроз суспільству, яким держава має сформувати та забезпечити ефективні механізми протидії.

Важливість цього питання акцентовано, зокрема, у ст. 17 Основного Закону (1996), де забезпечення інформаційної безпеки розглядається у контексті пріоритетних завдань держави як складової системи захисту державного суверенітету і національної безпеки. А ще у чотирьох статтях (31, 32, 34, 50) визначенні правові аспекти, пов'язані із опрацюванням інформації (інформаційних ресурсів) – її збиранням, зберіганням, поширенням тощо.

Виклики, які постали у часі війни перед інформаційною безпекою України, демонструють динамічний характер та постійну модифікацію. Через це проблеми інформаційної безпеки, як сектора національної безпеки, стають ще актуальнішими, незважаючи на значний внесок науковців у цій галузі.

Так, дослідженню означених проблем присвячено низку публікацій ученими різних галузей знань. Вагомий вклад у розвиток розглядуваної проблематики внесли такі фахівці, як О. В. Адамчук, В. І. Арістова, З. В. Гбур, О. О. Золотар, Б. А. Кормич, В. А. Ліпкан, А. І. Марущак, Н. С. Орлова, О. А. Панченко, М. М. Присяжнюк, В. С. Цимбалюк, М. О. Шевчук, В. В. Шемчук, А. В. Янчук та інші згадувані нижче дослідники.

Разом із цим, незважаючи на здобутки цих та багатьох інших науковців, внаслідок динамічних змін у суспільстві, удосконалення технічних і програмних засобів у галузі інформаційних технологій виникають нові та нові фактори (загрози), які впливають на стан інформаційної безпеки як сектору національної безпеки держави. Тому, перед науковцями постають чергові завдання щодо їх дослідження та вироблення шляхів забезпечення ефективного механізму протидії таким загрозам.

Постановка проблеми

Серед ряду проблем і завдань, які слід вирішити у галузі інформаційної безпеки, існує проблема формулювання та закріплення на нормативно-правовому рівні концептуальних понять. Наявність такої проблеми суттєво впливає на розроблення та трактування концепцій, програм, інших нормативно-правових актів, які є основою для забезпечення національної

безпеки України. Так, зокрема, визнаючи важливість даної проблеми, науковці різних галузей знань донині не змогли досягнути однозначного розуміння понять “інформаційна безпека”, “інформаційні ресурси”, що часто не дає можливості встановити єдиний підхід до комплексу завдань та шляхів їх вирішення з метою отримання максимального рівня інформаційної безпеки держави. Створити основу для усунення згаданої проблеми покликане представлене дослідження.

З означеного вище випливає основна мета нашого дослідження – встановити фактори, що впливають на формування дефініцій “інформаційна безпека”, “інформаційні ресурси”, визначити передумови для їх однозначного трактування та застосування під час розроблення (удосконалення) нормативно-правових актів у галузі національної безпеки.

Методологія дослідження

Методологічну основу представленого дослідження складають ряд основних, загальновідомих методів пізнання. Серед них: філософські (герменевтичний – застосовано під час аналізу нормативно-правових актів (окремих їх положень), які регулюють суспільні відносини у галузі національної безпеки; феноменологічний – використовувався під час встановлення загального взаємозв'язку між окремими елементами, що характеризують дефініції “інформаційна безпека”, “інформаційні ресурси”; синергетичний – застосовано під час встановлення самоорганізаційної природи формування вказаних дефініцій тощо); загальнонаукові (індуктивний і дедуктивний, порівняння, аналіз і синтез, узагальнення тощо), які дозволили всебічно дослідити означену проблематику, надали можливість створити нові дослідні підходи (концепції) до формулювання досліджуваних понять; спеціальний (формально-юридичний), під час якого визначено характеристики нормативно-правового регулювання суспільних відносин у галузі інформаційної безпеки як складової національної безпеки України); конкретно-науковий (бібліометричний – застосовано під час кількісного опрацювання наукових досліджень і документів).

Результати

Первинну спробу закріпити дефініцію «інформаційна безпека» саме на законодавчому рівні зроблено у проєкті Закону України “Про засади інформаційної безпеки України”, у якому це поняття трактувалось як “стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, при якому запобігається завдання шкоди через неповноту, несвоєчасність та недостовірність поширюваної інформації, порушення цілісності та доступності інформації, несанкціонований обіг інформації з обмеженим доступом, а також через негативний інформаційно-психологічний вплив та умисне спричинення негативних наслідків застосування інформаційних технологій” (Проєкт Закону № 4949, 2014). Однак, через неприйняття Верховною Радою України даного законодавчого акту, на нашу думку, нині у правовому полі слід керуватись дефініцією, яка визначена Стратегією інформаційної безпеки, затвердженої Указом Президента України від 28 грудня 2021 року, де дане поняття означено як “складова частина національної безпеки України, стан захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, за якого належним чином забезпечуються конституційні права і свободи людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до достовірної та об'єктивної інформації, існує ефективна система захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, у тому числі скоординоване поширення недостовірної інформації, деструктивної пропаганди, інших інформаційних операцій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності інформації з обмеженим доступом” (Стратегія, 2021).

Після прийняття згаданої Стратегії науковці різних галузей знань проаналізували закріплену у ній дефініцію “інформаційна безпека” та вказали на ряд суттєвих недоліків у її формулюванні. Окрім цього, проведений аналіз нинішнього стану воєнно-політичних реалій в Україні породжує необхідність визнати роль інформаційної протидії країні-агресору як пріоритетний напрям діяльності держави, що призводить до необхідності подальшого уточнення даного поняття. Серед значної кількості наукових робіт, присвячених означеній проблематиці та обмеженості нашої публікації, ми б хотіли акцентувати увагу на окремих аспектах, виокремлених українськими вченими.

Так, у дослідженні С. Мазепи проведено ґрунтовний аналіз існуючих концепцій і підходів до формування дефініції “інформаційна безпека” як у міжнародному, так і в українському науковому просторі. За результатами дослідження авторка констатує, що “саме поняття “інформаційна безпека”, так і зміст забезпечення інформаційної безпеки потребує чіткого розуміння того, як законодавець представляє національні інтереси та загрози у сфері інформаційної безпеки України”. На її переконання “як би людина не намагалася протидіяти негативному інформаційному впливу, вона сама без допомоги держави не зможе впоратися з щоденним потоком інформації, яка постійно дискредитує державу та все, що з нею пов’язане. Держава створює умови для інформаційної безпеки в Інтернет-просторі, а особи несуть відповідальність за отриману інформацію та дії, вчинені під її впливом. Отже, гарантування інформаційної безпеки є діяльністю уповноважених органів і посадових осіб, яка здійснюється в межах, встановлених законодавством, і спрямована на дотримання прав і свобод особи під час взаємодії з інформацією, отриманою з Інтернет-простору (на основі сприйняття, обробки та подальшої дії інформації, захист персональних даних користувачів Інтернету), а також гарантування національної безпеки від деструктивного впливу інших країн або певних сил в Інтернет-просторі” (Мазепа, 2024).

У своїй роботі І. Залевська, проаналізувавши існуючі поняття “інформаційна безпека”, приходять до висновку, що багато з них потребують конкретизації та додаткового тлумачення, дотримуючись при цьому чинного законодавства. У першу чергу, Доктрини інформаційної безпеки України, яка являє собою сукупність офіційних поглядів на цілі, завдання, принципи й основні напрямки забезпечення інформаційної безпеки. При цьому авторка пропонує поділити існуючі поняття інформаційної безпеки на кілька груп: “1) інформаційна безпека як стан захищеності інтересів особистості, суспільства та держави в інформаційній сфері; 2) інформаційна безпека як стан соціально-політичного середовища, при якому забезпечується захист особистості, суспільства, держави; 3) інформаційна безпека як право, гарантія одержання достовірної інформації” (Залевська, 2010).

У дослідженні О. Панченка акцентується увага на відсутності єдиної думки до формулювання поняття “інформаційна безпека”. За результатами свого дослідження він пропонує інформаційну безпеку інтерпретувати як “стан захищеності держави, її національних інтересів в інформаційній сфері, що визначається сукупністю збалансованих інтересів особистості, суспільства і держави” (Панченко, 2020). Окрім цього, автор відзначає відсутність організованої єдиної державної політики у галузі інформаційної безпеки, називаючи основними причинами: відсутність системи розвитку інформаційного законодавства; недостатній розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у галузі державного управління; недостатній рівень підготовки кадрів. При цьому, зосереджує увагу на тому, що національна безпека держави значною мірою залежить від забезпечення інформаційної безпеки, частка якої у нинішніх умовах лише збільшується. Це дало змогу окреслити основні напрями забезпечення інформаційної безпеки. Серед них: “захист інформаційних ресурсів, у тому числі інформації з обмеженим доступом, від неправомірного доступу” (Панченко, 2020).

Важливість захисту інформаційних ресурсів у контексті інформаційної (національної) безпеки акцентується і у працях інших науковців. Наприклад: у роботі (Еделєва, 2017),

зазначається, що розвиток інформаційних технологій, які необхідні для накопичення й ефективного використання інформаційних ресурсів, стає стратегічним чинником забезпечення національної безпеки. Колектив дослідників у роботі (Дикий та ін., 2021) зазначає, що “загрози, які виникають в інформаційній сфері, зумовлені загрозами, які мають дотичний характер до інформації, і за рахунок інформаційних ресурсів несуть руйнівні наслідки”.

Таким чином, аналіз вказаних та інших результатів наукових досліджень у галузі національної безпеки дозволив констатувати наступне:

1. Сучасний розвиток інформаційного суспільства потребує системного підходу до розроблення стратегій щодо забезпечення інформаційної безпеки, як складової національної безпеки України.

2. Нині відсутнє єдине трактування дефініції “інформаційна безпека” та єдність підходів, щодо його формулювання і нормативно-правового закріплення.

3. У визначенні, наведеному у Стратегії інформаційної безпеки, затвердженої Указом Президента України від 28 грудня 2021 року, відсутнє поняття “інформаційних ресурсів”, як невід’ємної складової інформаційної безпеки. При цьому використовується широке та ще більш не визначене поняття «інформації».

4. У роботах значної кількості науковців, у тому числі наведених у даній статті (ми окремо не акцентували на цьому увагу), часто поняття “інформаційної безпеки” тісно переплітається (а інколи ототожнюється) із ще однією складовою національної безпеки – кібербезпекою, що, на нашу думку, слід чітко розділяти (зауважимо також, що даний термін закріплено законодавчо (Закон України № 2163-VIII, 2017) і суттєво відрізняється від трактування дефініції “інформаційна безпека”).

Опираючись на викладені узагальнення, нами першочергово вирішено визначити причини, які призвели до такої ситуації. За результатами аналізу наведених вище та інших наукових доробок, нами встановлені основні проблеми у цьому питанні.

Насамперед, ми погоджуємося із думкою М. Гончарова (2024), який у своїй праці, досліджуючи проблеми у формуванні терміну “інформаційна безпека”, відзначає, що термін “безпека”, як і “інформація”, має міжгалузеве застосування. А це означає, що під час трактування даної дефініції фахівці різних галузей знань застосовують погляди та окремі аспекти, які притаманні саме цій галузі. Такий підхід підтверджується і дослідженням Є. Кобко, у якому визначено, що “інформаційна безпека є комплексним утворенням з різнорівневими зв’язками та системою суб’єктів. Інформаційну безпеку можна розглядати у таких аспектах: 1) самостійне суспільно-державне явище; 2) основа для розвитку політичного, соціального, економічного, культурного складників суспільства; 3) політична та економічна стабільність у державі є засобом (ресурсом) розвитку інформаційної системи суспільства” (Кобко, 2019).

Окрім цього, дотримуючись позиції, що основний елемент цього поняття – термін “інформація”, який згідно з теорією інформації у строгому сенсі не може бути визначений (Подлевський, Рикалюк, 2019), вважаємо, що даний аспект створює передумови для ще різноманітніших підходів до трактування дефініції “інформаційна безпека”.

У такій ситуації, на наш погляд, під час формування та удосконалення дефініції “інформаційна безпека” слід здійснити пошук нових стратегій, застосувати інноваційні підходи для вирішення цієї проблематики.

Такими підходами можуть бути, наприклад, включення до поняття “інформаційної безпеки” замість широкого поняття “інформація” дефініції “інформаційні ресурси” та визначення цього терміну з огляду галузі інформаційної безпеки, як однієї із складових національної безпеки. Окрім цього, як зазначалось вище, дефініція “інформаційна безпека” потребує нормативно-правового закріплення на законодавчому рівні (аналогічно терміну “кібербезпека”), що зрештою надасть можливість сформулювати (визначити) завдання

інформаційної безпеки України, як складової національної безпеки, та успішно їх реалізовувати.

Такої ж позиції дотримується І. Котерлін (2022), який вважає, що для ефективної системи інформаційної безпеки важливо покласти в його основу серед інших складову механізму цієї системи, а саме правову – оформлення усіх пов'язаних елементів у якісні нормативно-правові акти. Аналогічна позиція означена і у згадуваній нами роботі (Дикий та ін., 2021), у якій для вирішення загроз, що існують у сфері інформаційної безпеки першочерговим напрямом визначено потребу в удосконаленні правового забезпечення інформаційної безпеки. На думку цих науковців: “реалізувати це можливо шляхом визначення нових або уточнення існуючих завдань, функцій і повноважень суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки України” (Дикий та ін., 2021).

При цьому впроваджуючи до поняття “інформаційна безпека” термін “інформаційні ресурси” слід враховувати результати попередніх досліджень цієї дефініції. Так, у роботі С. Сенік, В. Сенік результати аналізу формування дефініції “інформаційні ресурси”, як одного із понять, що регулює суспільні відносини в інформаційній сфері, дали підстави стверджувати, що нині на законодавчому рівні аналогічно терміну “інформаційна безпека” відсутнє одностайне розуміння цього поняття. При цьому “різноманітне трактування дефініції “інформаційні ресурси” створює передумови, які ускладнюють розроблення законних та підзаконних нормативних актів; неоднозначність трактування поняття “інформаційні ресурси” перешкоджає приймати однозначні рішення практично на усіх рівнях суспільних відносин”. (С. Сенік, В. Сенік, 2023). У цій праці запропоновано трактувати поняття “інформаційні ресурси” з огляду на певну конкретну сферу суспільної діяльності. Через це вважаємо за необхідне першочергово сформулювати дану дефініцію з огляду на діяльність у сфері забезпечення національної безпеки.

Вважаємо, що саме з таких позицій необхідно проводити науковий супровід процесу розроблення та удосконалення дефініції “інформаційна безпека”, а також й тих нормативно-правових актів, де про неї йдеться.

Висновки

За результатами проведеного дослідження встановлено: на сьогодні відсутнє однозначне, законодавчо закріплене поняття “інформаційна безпека”, що створює труднощі під час формулювання та реалізації завдань у галузі національної безпеки держави. Основною причиною такої ситуації є впровадження в означення “інформаційна безпека” значної кількості термінів (факторів), які самі по собі мають широке, інколи неоднозначне (невизначене) трактування. Окрім цього, постійні зміни соціально-політичних умов, динамічний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призводять до нових викликів, які впливають на стан інформаційної безпеки, що призводить до потреби удосконалення нормативно-правових актів у цій галузі.

Таким чином, для зрозумілого формулювання та вирішення конкретних завдань забезпечення інформаційної безпеки держави, як сектору національної безпеки, необхідно першочергово сформулювати і закріпити на нормативно-правовому рівні ряд основоположних термінологічних понять, що забезпечить їх однозначне трактування та застосування. Для вирішення цього завдання слід використати ряд пропонуваніх науковцями та нами методик щодо формулювання терміну “інформаційна безпека”, зокрема, увести до даної дефініції замість широкого поняття “інформація”, поняття “інформаційних ресурсів” з огляду діяльності у галузі національної безпеки.

Фінансування

Це дослідження не отримало конкретної фінансової підтримки.

Конкуруючі інтереси

Автори заявляють, що у них немає конкуруючих інтересів.

Список використаних джерел

1. Сенік, С. (2001) Адміністративно-правове регулювання обігу інформації з обмеженим доступом в інформаційно-телекомунікаційних системах Національної поліції : монографія. Львів: ЛьвівДУВС. 212 с.
2. Конституція України (1996). База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про засади інформаційної безпеки України (2014). Проект Закону України № 4949. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JG3TH00A>
4. Стратегія інформаційної безпеки. Указ Президента України № 685/2021. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n5>
5. Мазепа С. (2024). Забезпечення інформаційної безпеки в Україні: перспективи адміністративно-правового регулювання. Актуальні проблеми права, 1, 92-97. <https://doi.org/10.35774/app2024.01.092>
6. Залевська І. (2010). Інформація безпеки: нові підходи до визначення поняття. Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. URL : <https://social-science.uu.edu.ua/contents/10>
7. Панченко, О. (2020). Інформаційна безпека в контексті викликів і загроз національній безпеці. Державне управління та місцеве самоврядування, 2(45), 57–63. <https://doi.org/10.33287/102019>
8. Еделієва, М. (2017). Забезпечення інформаційної безпеки в контексті реалізації державної інформаційної політики. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія, 19, 133–141. URL: <https://visnyk-politologia.mdu.in.ua/uk/visnik-19.pdf>
9. Дикий, А., Наумчук, К. і Тростенюк, Т. (2021). Аналіз сучасних загроз інформаційній безпеці держави. Економічний простір, 176, 155–158. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/176-28>
10. Про основні засади інформаційної безпеки України (2017). Закону України № 2163-VIII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
11. Гончаров, М. (2024). Вивчення поняття «інформаційна безпека». Вісник УжНУ. Серія: Право, 82(1), 34–37. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.1.4>
12. Kobko, Y. (2019). Information Security in the National Security System: Present State and Perspective. *Jurnalul Juridic Național: Teorie Și Practică*, 2(2), 46–50. URL : http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/2/part_2/11.pdf
13. Podlevs'kyu, B. & Rykalyuk, R. (2018) *Teoriya informatsiyi : pidruchnyk*. L'viv: LNU imeni Ivana Franka,. 342 s.
14. Котерлін І. (2022) Інформаційна безпека в умовах воєнного стану в аспекті забезпечення інформаційних прав і свобод. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, 1, 150–155. <https://doi.org/10.32782/392257>
15. Сенік С. та Сенік В. (2023) Питання нормативно-правового оформлення дефініцій у сфері інформаційних технологій (на прикладі «інформаційних ресурсів»). Вісник Львівського університету. Серія Закон, 76, 107–114. <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2023.76.107>

References

1. Senyk, S. (2001) *Administratyvno-pravove rehulyuvannya obihu informatsiyi z obmezhenym dostupom v informatsiyno-telekomunikatsiynykh systemakh Natsional'noyi politysiyi* :

- monohrafiya. L'viv: L'vDUVS. 212 s.
2. Constitution of Ukraine (1996). *Database «Legislation of Ukraine» / Verkhovna Rada of Ukraine*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
  3. Pro zasady informatsiynoi bezpeky Ukrayiny (2014). Proekt Zakonu Ukrayiny № 4949. Available from : <https://ips.ligazakon.net/document/JG3TH00A>
  4. Stratehiya informatsiynoi bezpeky (2021). Ukaz Prezydenta Ukrayiny № 685/2021. *Database «Legislation of Ukraine» / Verkhovna Rada of Ukraine*. Available from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#n5>
  5. Mazepa, S. (2024). Ensuring information security in Ukraine: prospects for administrative and legal regulation. *Actual Problems of Law*, 1, 92-97. <https://doi.org/10.35774/app2024.01.092>
  6. Zalevs'ka, I. (2010). Informatsina bezpeka: novi pidkhody do vyznachennya ponyattya. *Osvita rehionu: politolohiya, psykholohiya, komunikatsiyi*. Available from : <https://social-science.uu.edu.ua/contents/10>
  7. Panchenko, O. (2020). Informational Security in the Context of Challenges and Threats of National Security. *Public Administration and Local Government*, 2(45), 57–63. <https://doi.org/10.33287/102019>
  8. Edeliyeva, M. (2017). Provision of the Informational Security in the Context of Realization of Governmental Informational Politics. *Bulletin of Mariupol State University. Series: History. Political Science*, 19, 133–141. Available from : <https://visnyk-politologia.mdu.in.ua/uk/visnik-19.pdf>
  9. Dykyi, A., Naumchuk, K. & Trosteniuk, T. (2021). Analysis of Current Threats to the Information Security of the State. *Economic space*, 176, 155–158. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/176-28>
  10. Pro osnovni zasady informatsiynoi bezpeky Ukrayiny (2017). Zakonu Ukrayiny № 2163-VIII. *Database «Legislation of Ukraine» / Verkhovna Rada of Ukraine*. Available from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
  11. Honcharov, M. (2024). Study of the concept of «information security». *Uzhhorod National University Herald. Series: Law*, 82(1), 34–37. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.1.4>
  12. Kobko, Y. (2019). Information Security in the National Security System: Present State and Perspective. *Jurnalul Juridic Național: Teorie și Practică*, 2(2), 46–50. Available from : http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2019/2/part_2/11.pdf
  13. Podlevs'kyy, B. & Rykalyuk, R. (2018) Teoriya informatsiyi : pidruchnyk. L'viv: LNU imeni Ivana Franka., 342 s.
  14. Koterlin, I. (2022) Informatsiyna bezpeka v umovakh voyennoho stanu u aspekti zabezpechennya informatsiynykh prav ta svobod. *Aktual'ni problemy vitchyznyanoyi yurysprudentsiyi*, 1, 150–155. <https://doi.org/10.32782/392257>
  15. Senyk, S. & Senyk, V. (2023) Issues of Regulatory and Legal Formulation of Definitions in the Field of Information Technologies (on the Example of «Information Resources»). *Visnyk of the Lviv University. Series Law*, 76, 107–114. <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2023.76.107>